

LO-leder Hans-Christian Gabrielsens tale på 1. mai i Stavanger (kontrolleres mot framføring).

Kjære venner!

Gratulerer med dagen!

Til partimedlemmer og politiske aktivister!

Til fagforeningsmedlemmer og tillitsvalgte!

Ikke minst:

Til dere som streiket i over 300 dager for å få tariffavtale på plass i Traftec!

300 dager – nesten ett år – for noe så grunnleggende som retten til å inngå en tariffavtale!

Vi er utrolig stolte over den standhaftigheten dere har utvist!

Nå har dere vunnet – og vi kan gratulere dere med seieren!

Og neste gang noen andre må streike for tariffavtale
– da er dere der og gir støtte til nye kamerater!

Det er dette samhold handler om, kjære venner.

Det var dette arbeidsfolk skjønnte da de for 120 år siden slo seg sammen for å stifte LO og for å kjempe fram endringer.

Fordi man så verdien av sterkere fellesskap.

Fordi man skjønnte at man var sterkere i fellesskap.

Kjære venner,

Tusen takk for at jeg ble invitert hit til Stavanger på 1. mai!

Hovedstaden i en del av landet som har pumpet penger inn i statskassa i snart femti år!

Penger som har blitt brukt til velferd. Til skoler. Til sjukehus. Til veier.

Fordi Norge hadde politikere den gangen, som skjønnte at olja tilhørte oss alle!

Og fordi vi hadde dyktige fagarbeidere, ingeniører og byråkrater som kunne gjøre oljedrømmen om til virkelighet!

Derfor gikk det så tungt innpå oss da oljekrisa traff.

Jeg møtte ektepar hvor begge hadde livet sitt i oljenæringa.

Som plutselig stod uten inntekt og uten arbeid.

De hadde gjeld de ikke kunne betjene.

Og hus de ikke fikk solgt.

Bare tanken på en sånn skjebne gir alle oss her vondt i magan.

Men statsministeren – hun bare blåste av situasjonen.

Og en regjering som mente at arbeidsledighet var en fin vei til omstilling.

Det mener ikke vi!

Vi mener at en aktiv næringspolitikk og sterke fellesskap er veien å gå.

For å utvikle nye næringer.

Slik vi gjorde da skipsindustrien møtte veggen på slutten av 60-tallet!

Kjære venner,

Vi kommer til å leve med olja og gassen i mange tiår framover.

Det som haster er ikke å avvikle oljenæringa, men å utvikle den!

På samme måten som olja stod på skuldrene av skipsbyggingen, kommer morgendagens næringer – blant annet innen fornybar energi – til å stå på skuldrene av olja!

Det er dere som skal skape morgendagens næringer!

Det er dere som skal gjøre dagens drømmer til virkelighet!

Med den kompetansen, stå-på-viljen og de evnene dere besitter!

Veien dit går ikke gjennom å strupe virksomhetene som finnes i dag.

Veien går ikke gjennom arbeidsledighet eller å bryte opp gode fellesskap.

Tvert imot:

Veien går gjennom å styrke de gode fellesskapene som finnes!

For vi har et felles ansvar!

- For å utnytte Norges fortrinn!
- For å ta i bruk våre ressurser!
- For å skape arbeidsplasser og utvikling i hele landet!

Vi må skape. Og dele. Det har arbeiderbevegelsen alltid tatt ansvaret for.

Og vi må gjøre det på en sånn måte at vi tar vare på det miljøet som vi alle sammen er en del av.

Motoren i denne grønne omstillingen – det er de kompetansemiljøene som finnes blant annet i olje- og gassnæringa. I industrien. I akademia.

Det vet dere her i Rogaland!

Vi har nå bak oss seks år med såkalt «nøytral næringspolitikk» fra Høyre-regjeringens side.

Hvor det viktigste virkemiddelet har vært å gi store skattelett til de rikeste, og så håpe på det beste.

Det har vært seks tapte år!

Tenk om vi hadde hatt en regjering som var villig til å satse!

Son våget å stake ut retningen!

Som ikke handlet i blinde!

Det sier seg selv at havet i all framtid skal skape jobber i Norge!

At vann og vind skal gi oss ren energi!

At våre store skoger skal gi oss råstoff til norske industribedrifter!

Dette vet vi!

Men husk at:

- Vinden skaper ingen vindmøller
- Sola skaper ingen solceller
- Fossefallene skapte ikke turbinene

Det er mennesker som skaper verdier.

Mennesker med kloke hoder og erfarne hender.

Som bygger på kunnskapene til de som gikk foran.

Kjære venner,

Verdiskapingen – den skjer også i håndverksbedriftene som bygger bolighus, skoler, sjukehjem og hytter.

Den skjer i frisørsalongene, på hotellene og universitetene.

Den skjer på sykehjemmene, der de ansatte hver dag skaper verdien omsorg.

Den skjer på skolene og i barnehagene, der de ansatte tar vare på den viktigste veksten som finnes: Oppveksten.

Og alt dette henger sammen, dere!

Alt dette handler om å bygge trygge, sterke fellesskap.

Trygge, sterke fellesskap der vi kan skape ting – sammen.

Kjære venner,

Jeg husker da jeg begynte i læra som 17-åring.

Jeg husker hvor bra det føltes.

Kjøre på Suzukien hjemmefra til fabrikk.

Jobbe sammen med de store gutta.

Og lærlingelønna som brant i bukselomma når vi dro på dans på Bellevue på fredagskvelden.

Men jeg tenker stadig oftere på hvordan det var for muttern. Og fattern.

Jeg flytta jo på hybel, så de så meg bare i helgene.

Men jeg tror de følte trygghet.

Jeg tror de følte at guttungen var på vei et sted.

At jeg var sikra en god jobb og en trygg framtid.

De visste det var ordna forhold.

Brukbar lønn.

Opplæring.

HMS-regler.

Tillitsvalgte.

En fagforening.

Og så tenker jeg – når jeg ser og hører hva som skjer rundt på mange arbeidsplasser i dag – da har vi pinadø en jobb å gjøre, altså!

Mange bedrifter har byttet ut lærlinger og faste ansatte med innleide, ufaglærte arbeidsfolk uten HMS-kunnskap, uten opplæring, uten tillitsvalgte. Og ofte med en alt for dårlig lønn.

Vi har sett det innen bygg og anlegg.

I verftsindustrien.

Fiskeindustrien.

Transportnæringa.

Over hele landet.

Og plutselig ville ikke unge mennesker søke seg til disse næringene.

Plutselig håpte foreldrene at ungene deres ikke skulle velge yrkesfag.

Det er ikke tilfeldig at det har blitt sånn!

Det handler om politikk!

Og derfor er det mulig å gjøre noe med det!

Som når 170 rødgrønne kommuner rundt i landet har vedtatt regler som stenger useriøse aktører ute fra kommunale anbud.

Der høyrepartiene krever lavere pris på anbudene de setter ut, har venstresida andre krav:

- De krever lærlinger.
- De krever hvitt arbeid.
- De krever faste stillinger.

Og hva skjer da?

Jo – de useriøse aktørene blir presset ut!

De seriøse bedriftene vinner!

Og da kommer optimismen tilbake, blant ungdom og foreldre.

Flere søker seg til fagutdanninger som var dødsdømt av mange.

Jeg sier ikke at alt er såre vel. Vi kjenner problemene veldig godt.

Men takket være disse kommunene er det lys i tunellen.

I Bergen, i Oslo, i Bodø, i Skien, i Porsgrunn, Fredrikstad, Trondheim og Østre Toten – ja i 170 kommuner over hele landet har arbeiderbevegelsen levert!

Og jeg er veldig glad for at partiene på venstresida her i Stavanger har gjort det klart at når dere vinner kommunevalget til høsten – da skal også Stavanger bli en foregangskommune i kampen mot sosial dumping!

I mellomtida har partene her i Stavanger tatt ansvar for et seriøst arbeidsliv. Sammen med næringsforeninga har LO og forbundene startet en uropatrolje mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Dette er partssamarbeid av beste klasse!

Så må jeg si:

Ofte opplever vi at det kan være lett å bli enige med arbeidsgiverne om tiltak mot useriøse forhold.

De taper jo på det de også.

Men de som virkelig stritter imot.

Det er høyrepartiene i kommunene!

Som åpenbart styres av en rørende omsorg for dem som ikke vil drive etter boka.

Og i hele vinter har 24 mennesker stått i vitneboksen i Oslo Tingrett og fortalt om livet som innleid konsulent i Aleris – nå omdøpt til Stendi.

Det er rystende fortellinger fra et arbeidsliv vi ikke skal ha her i Norge!

Men når fagbevegelsen og partiene på venstresida foreslår og får vedtatt lovendringer som kan rydde opp, da møter vi bare motstand fra høyrepartiene.

Som da partiene på venstresida før jul fikk med seg KrF på å stramme inn reglene rundt innleie og nulltimerskontrakter!

Den største politiske seier i året som gikk!

Men Erna Solberg

– hun karakteriserte tryggere jobber for arbeidsfolk som «regjeringens største politiske nederlag».

Men kjære venner –

Rødgrønne kommuner tar ikke bare ansvar for arbeidslivet i private bedrifter.

Minst like viktig er det å ta vare på kommunens egne ansatte.

Gi dem trygghet. Stabilitet. Forutsigbarhet.

Så når Høyre-regjeringen endrer loven for å få flere midlertidige ansettelse
– da sier rødgrønne kommuner nei takk!

Når det finnes tusenvis av unge mennesker uten lære plass

– da svarer rødgrønne kommuner med å opprette flere lære plasser!

Og når ansatte må sette sammen et lappeteppes av små brøkstillinger

– da sier rødgrønne kommuner at det er et politisk ansvar å tilby faste, hele stillinger!

For vi vet at gode velferdsordninger – de skaper vi best i sterke fellesskap der trygge ansatte kan bruke det beste av seg selv til å yte omsorg og støtte.

Ikke til å lure på om de skal på jobb neste dag.

Offentlig velferd skal gi trygghet når vi trenger det som mest.

Når vi er gamle og trenger stell, vask, mat og ikke minst pleiere som har tid til oss.

Når vi er barn og vi trenger voksne som ser oss. Som har tid og ressurser til å passe på at vi henger med i undervisningen i skolen eller i leken i barnehagen.

En slik velferd krever ansatte som har trygghet. Tid. Overskudd. Tillit.

Høyresiden derimot, syntes å ha mest omsorg for de som tjener seg rike på offentlig velferd.

Dere kjenner det godt her i Stavanger, hvor private, kommersielle barnehager har blitt bygget ut – etter at offentlige barnehager har blitt lagt ned.

I 2017 ble det tatt ut 152 millioner kroner i utbytte fra private barnehager bare i Rogaland.

152 millioner kroner som kunne gått til å kjøpe legoklosser til ungene, eller til flere ansatte med en skikkelig pensjon.

I stedet går pengene rett i eiernes lommer.

I fjor vant svenske Attendo anbudet på Boganes sykehjem her i Stavanger.

Pengene derfra går rett til eierne i Luxemburg.

Penger som skulle gått til omsorg for de eldre – og til lønninger til de som gir omsorg hver eneste dag.

Gode venner – vi trenger en ny politisk kurs!

Vi trenger et nytt politisk flertall – også i Stavanger!

Men en slik valgseier kommer ikke av seg selv.

Partiene kan ikke gjøre jobben aleine.

Vi som tilhører fagbevegelsen må gjøre en innsats.

For det er våre medlemmer som har aller størst interesse av et politisk skifte.

Vi er ansatte i kommunen.

Vi jobber i bedrifter som leverer tjenester til kommunen.

Vi har foreldre på sykehjem.

Vi er barnehagemødre og skolefedre.

Der høyresida ønsker privatisering og profitt, vil vi ha gode, trygge fellesskap!

Der høyresida vil ha skattekutt for de rikeste, vil vi ha rettferdig fordeling og små forskjeller!

Der høyresida angriper kvinners rettigheter, vil vi ha likeverd og likestilling!

Vi har slåss for velferden i all vår tid!

For 100 år siden kjempet vi gjennom lovfestet rett til åttetimersdagen!

En formidabel seier!

Åtte timers arbeid – åtte timers fritid – åtte timers hvile!

Det var denne saken som gjorde at 1. mai ble innstiftet!

I dag, når vi markerer 1. mai, streiker mange av våre kamerater i flybransjen!

De streiker for trygge og forutsigbare lønns- og arbeidsvilkår!

En arbeidstid som kan kombineres med familieliv!

SAS-pilotene har hele LO i ryggen!

Kjære venner,

Vår historie handler om å bygge sterke fellesskap.

Og dette sterke fellesskapet, kjære venner,

Dette fellesskapet skal vi mobilisere igjen!

For likeverd og likestilling.

For rettferdig fordeling av makt og rikdom.

For kommuner som tar ansvar.

For en rødgrønn valgseier ved kommunevalget den 9. september!

God 1. mai – og godt valg!

Tusen takk for meg!